

HIRADÓ

V. ÉVFOLYAM, 40. SZÁM.

ÁRA: 1,50 Ft.

1961. OKTÓBER 6.

A hozzáértő, lelkiismeretes munka eredménye: Az Állampusztai Célgazdaság állattenyésztése túlteljesítette féléves terveköttelezettségét

Az Állampusztai Célgazdaságban jelentős szerepe van az állattenyésztésnek. Ebben a gazdaságban nagy számú sertést tenyésztnek és jelentős mennyiségű tejet termelnek. De jelentős a hizómarha-tenyésztésük is. Állampusztán a gazdag állatállomány következtében a növénytermelés főleg az állattenyésztés céljait szolgálja.

Jó eredménnyel végzi a gazdaság a feladatát. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy az Állampusztai Célgazdaság jelentős mértékben túlteljesítette állattenyésztésének féléves tervelőirányzatát.

Vagyis: lényegesen több húst, tejet és más állati termékeket biztosított a népgazdaság számára.

szakértelemmel és eredményesen végzik termelési munkájukat.

Az állampusztai hizóállomány évente több ezer sertést hizalnak. Tizenegy tagú elítelt brigád végzi ezt a felelősségteljes munkát. Az olyan ember, aki nem foglalkozik, vagy odahaza évente egy-két sertést hizal a házi szükséglet ellátására, az nem is tudja felmérni, hogy mit jelent a tömegesen tartott állatok etetésénél az 1-2 százalékos többlettakarmány felhasználás. Olyan nagy állatállományról, mint amilyen az Állampusztai Célgazdaság állatállománya is, évente több vagon takarmánypazarlást jelentene. Nem beszélve a túletetés, vagy a hibás takarmánykeverés következményeiről: az állatok megbetegedéséről, s a

megtudtuk, hogy valóban régi szakemberrel állunk szemben. Hiszen börtönbe kerülése előtt a nyírgyulai Petőfi Termelőszövetkezetben dolgozott. Hathónapos büntetését tölti most Állampusztán és szabaddulása után visszamegy a termelőszövetkezetbe.

Fejőgép könnyíti a tehenészek munkáját

Az Állampusztai Célgazdaságban a sertésenyésztés mellett igen komoly szerepet játszik a szarvasmarhatenyésztés is. A szarvasmarhatenyésztés sokoldalú hasznosítása során nagy jelentősége van a tejtermelésnek. Az egy tehenre jutó évi tejtermelés ebben a gazdaságban már az elmúlt évben is meghaladta a 3500 litert. Az idei évben pedig nem sok fog hiányozni ahhoz, hogy megközelítsék, illetve elérjék a tehenenkénti 4000 literes tehozamot. Ez a tejtermelési eredmény igen komoly teljesítmény és a gazdaság szakembereinek több mint egy évtizedes tenyésztői munkáját dicséri.

A nagy mennyiségű tej kifejezése komoly fizikai megerőltetést jelent különösen akkor, ha figyelembe vesszük azt a körülményt, hogy egy gondozónak 13-14 tehenet kell naponta ellátni, kezelni, fejni. Ebben a munkában nagy segítséget jelent a fejőgépek beállítása és alkalmazása.

A fejőgépek kezelése egyszerű, munkájuk gyors, s ezáltal lehetővé válik a fejési munkálatok rövid idő alatt történő, higiénikus elvégzése.

Hasznos a fejőgépek alkalmazása abból a szempontból is, hogy a tehenek rendkívül érzékenyek a fejő változására. Sok példa volt arra az elmúlt időből, hogy egy-egy tehen, miután kezelőjének személyében változás történt, néhány napra 4-5 literrel kevesebb tejet adott. Ez a visszaesés pedig elég gyakran bekövetkezett, s így számottevő tejkiesést eredményezett. A nagyüzemi gazdálkodás viszonyai között tehát különösen nagy jelentősége van a tehenészet gépesítésének.

Állampusztán a fejőgépet jól kezelik. helyesen takarmányoznak, az állatokat tisztán tartják. A gondos munka eredménye, hogy kiváló hozamokat érnek el a tehen-tartásban. Nem ritka az olyan tehen, amelyiktől naponta 20 liter tejet fejnek, sőt büszkén mutatják az elítéltek a gondozásukban levő, Rebeka nevé tehenet, amely naponta több mint 30 liter tejet ad.

Sipos László elítelt brigádvezető lelkiismeretesen és szakértelemmel végzi munkáját a tehenészetben. Letartóztatása előtt bányában dolgozott, megszokta a kemény munkát. Két éve került a tehenészetbe. Szépnek és változatosnak tartja munkakörét, kedvvel végzi azt. A felügyelők elmondják, hogy munkáját kezdettől fogva jól szervezi és eredményesen végzi. Komoly szerepe van abban, hogy

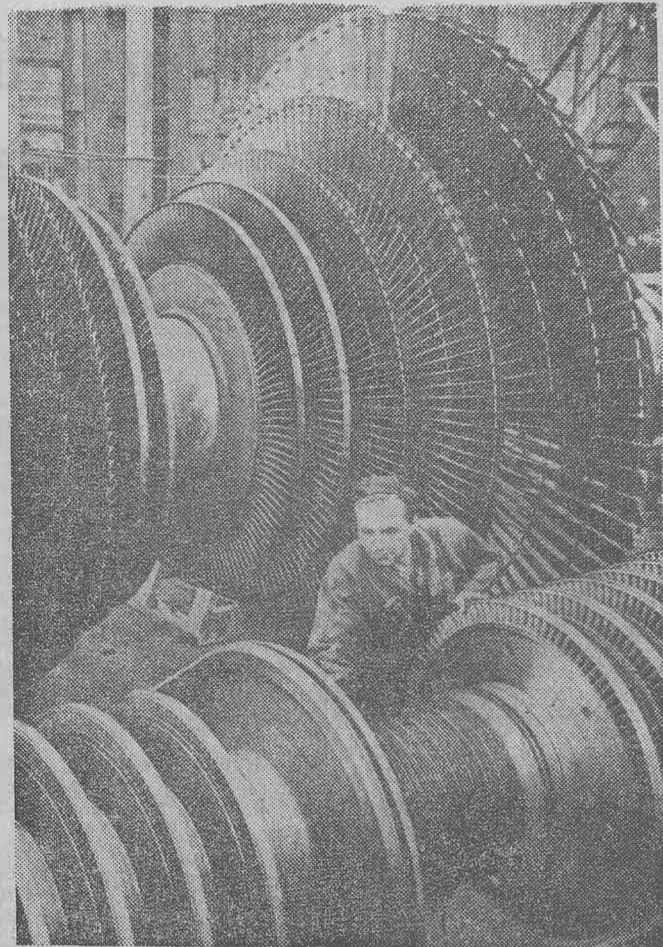
a brigád többi tagja is lelkiismeretes munkát végeznek.

Sipos László mellett Lábás István, Dávid József, Mesics József elítéltek nevé említjük, amikor a jól dolgozókról érdeklődünk. A másik brigádból pedig Décsi Imre elítelt

tűnik ki munkaszorgalmával, jó eredményeivel. Décsit elítélt gépi fejjel ez év első hat hónapjára tervezett 17 469 literrel szemben 24 593 litert fejt ki.

Az Állampusztai Célgazdaságban természetesen az állattenyésztés több ágával is foglalkoznak. A növendékállatok gondozói, valamint a juhászok és a csikóneveléssel foglalkozó elítéltek is jó munkát igyekeznek végezni. Nekik is részük van abban, hogy az Állampusztai Célgazdaság állattenyésztése túlteljesítette féléves terveköttelezettségét.

(G.—Gy.)

Az elmúlt napokban ragyogó munkaskerekkel köszöntötték a szovjet dolgozók a Szovjetunió hétéves tervének ezredik napját. Az ezzer nap sikereiről közlünk tudósítást lapunk harmadik oldalán. Képünkön: Francúz lakatos nagy gőzturbinák rotorjainak szerelésén dolgozik a leningrádi Fémgárban

JAVULÓ MUNKA — JOBB EREDMÉNYEK

A munkaszerető elítéltek vannak ma már többségben a kecskeméti börtönben is

— Újabb a kecskeméti elítéltek is többet törődnek a termelés növelésével, a lelkiismeretes munkával — mondták a Kalocsai Konfekcióipari Vállalat vezetői a közelmúltban, amikor Kalocsán jártunk.

A vállalat vezetőivel történt beszélgetés alapján határoztuk el, hogy felkeressük a kecskeméti üzemegységet.

Természetesen a kecskeméti börtönben is voltak szorgalmas elítéltek, jól dolgozó szalagok, ahol igyekeztek teljesíteni a tervet, de hol voltak a többiek? Hiszen bármennyire is igyekeztek a legjobb szalagok, a III-as és a VI-os szalag nagyarányú lemaradását képtelenek voltak pótolni. Az említett szalagoknál persze mindig találtak „magyarázatot” arra vonatkozóan, hogy miért maradnak le annyira a termelésben.

A legjobb szalagok között

Az V-ös szalagban ilyesmivel nagyon ritkán találkozunk. Miért?

— A mi szalagunkban sem volt minden rendben a megalkulást követő időben — emlé-

kezik vissza Rakó Istvánné elítélt szalagvezető. — Nem ismertük egymást és a szalaghoz tartozó elítéltek többsége még varrni sem tudott.

Ilyen volt a helyzet az V-ös szalagnál is a kezdet kezdetén. Mégis a legjobb szalagok közé küzdöttek fel magukat. Jelenleg is a legeredményesebben dolgozó szalag az V-ös a kecskeméti üzemegységben. Átlagteljesítményük meghaladja a 100 százalékot.

— A termelésben a jelenlegi szintet egyre biztosabban tartjuk — mondja Rakó Istvánné elítélt. — Nagyon jó gépeink vannak: Bodnár Mihályné, Balogh Ferencné, Keresztes Irén és még egy-néhány elítélt. Egy-egy jó gépmunkás szabadulása vagy betegsége a mi szalagunkat is gyakran hátráltatja. Volt idő, amikor 16 elítélt dolgozott a szalagban. Öt ember kiesését kellett pótolni. Ez a kiesés azonban alig-alig látszott meg a szalag eredményein.

Ahhoz, hogy a kecskeméti üzemegység kezd kijutni a „hullámvölgyből”, kétségtelen, a legtöbb segítséget az V-ös szalag nyújtotta. De a réginiél

jobb eredményekkel dicsekedhet már a III-as és a VI-os szalag is.

— Valóban jobbak a mi eredményeink is — mondja Bús Jánosné elítélt, a III-as szalag vezetője. — Ahhoz, hogy dicsekedhessünk, még messze vagyunk. Remélem, ennek is eljön az ideje. Hiszen ha visszaemlékszem, olyan hetek és hónapok is voltak a szalag életében, amikor bizony az 50 százalékot sem értük el. Ezzel szemben a mostani 80 százalék, úgy érezzük, már valami. Nagyon sokat kellett vitatkozni, iparkodni, hogy idáig jussunk.

A III-as szalag brigádvezetője elmondta azt is, ha jobbak lenne a szalag kollektívája, már sokkal előbb tarthatnának. Vannak azonban a szalagban „hangulatemberek”, akiknek amilyen a kedvük, olyan a munkájuk is. Legtöbbször: rossz. Léner Gézáné elítélt orszósó munkakörben dolgozik. Ő azt mondja, hogy nem tudja eredményesen végezni ezt a munkát. A szalag többi elítélt dolgozó viszont azt mondják, hogy nem akar dolgozni. Ezt arra alapozzák, hogy annyira idő alatt, amennyi ideje orszósón, már rég megtanulhatta volna ez az egyszerű munkafolyamatot. De Léner Gézáné elítélt mások munkája által akar előnyöket szerezni, s ugyanígy Sztójka Kalatin elítélt is.

Lehetnek, s vannak gyengébb képességű emberek, de senki sem veti meg őket akkor, ha szorgalmasan dolgoznak, ha látszik náluk az igyekezet. Léner Gézáné elítéltet sem okolják a munkatársak, ha igyekezik s ha több volna benne a jóindulat. De eltélik, s jogosan, mert a szorgalmas munka helyett általában azt keresi, hogyan kötekedhet az elítélt társaival, hogyan nehezítse meg a zárkatársak életét. A munkával viszont annál kevésbé tud megbarátkozni. Nem az ő és a hozzá hasonló elítéltek érdeme — noha a III-as szalagban dolgoznak —, hogy ez a szalag ma már közel jár a 100 százalékhöz.

Jobban, szorgalmasabban dolgoznak

— Mostanában jobban, szorgalmasabban dolgoznak a kecskeméti üzemegységben az elítéltek — mondták Kalocsán. Ez a megállapítás azonban nem vonatkozik minden elítéltre csak azoknak szól, akik valóban kitesznek magukért a munkában. S ma már ők vannak többségben Kecskeméten is.

(I.—v.)

Felvételünk az Állampusztai Célgazdaságban készült, ahol a fiatal fehér-hús hizósértések etetése folyik

A börtönbe kerülő elítéltek többségükben olyan munkakörülményre kerülnek, mely többé-kevésbé eltér a szabad életben folytatott foglalkozásuktól. Különösen vonatkozik ez azokra, akik az iparból, a kereskedelemről, vagy értelmiségi munkakörből kerültek elítélésük után mezőgazdasági munkahelyre. Ezek közül sokan azt gondolják, hogy a mezőgazdasági munkához csak fizikai erő és akarat kell, és úgyszólván semmi szakértelem nem szükséges. Vagy éppen azt gondolják, hogy a mezőgazdasági szakudást rövid idő alatt el lehet sajátítani. Akik így vélik, bizony tévednek.

Nagy szakértelmet kíván az állattenyésztés

Igaz, hogy megfelelő hozzáállással, kellő szorgalommal rövidebb idő alatt el lehet sajátítani a mezőgazdasági munkák fogásait, mint esetleg más szakágak ismereteit. Azonban bizonyos időnek feltétlenül kell telnie ahhoz, hogy megfelelő szakértelemmel és gyakorlatl, valóban termelékenyen tudja végezni a mezőgazdaságban dolgozó elítélt is feladatát.

A téli ezüstkalászos gazdalanfolyamok jelentős mértékben segítik mezőgazdasági munkahelyeken dolgozó elítélteket abban, hogy a mostani munkájukat nagyobb szakértelemmel, s ezen keresztül eredményesebben végezzék. Ugyancsak hozzájárul ahhoz is, hogy azok az elítéltek, akik szabaddulásuk után hivatásuknak választják az állattenyésztési munkát, illetve, ha korábban is mezőgazdaságban dolgoztak, az itt tanultakat szabadulásuk után hasznosíthassák. A tapasztalatok igazolják, hogy azok az elítéltek, akik a téli ezüstkalászos tanfolyamot elvégezték, megfelelő

nagy mennyiségű, sok költséget jelentő gyógyszer felhasználásáról.

A sertéshizlalo brigád túlteljesíti tervét

Az állampusztai sertéshizlalo brigád tagjai megértették munkájuk jelentőségét és ennek megfelelően, szorgalmasan végzik napi feladataikat. Munkájuk annál inkább is dicséretre méltó, mivel a tizenegy tagú brigádban mindössze egy-két fő van, aki korábban is állattenyésztési vonalon dolgozott. Maga a csoportvezető, Kondicska János elítélt sem mezőgazdasági foglalkozású, hiszen Budapesten villamoskalauzsként dolgozott.

Legutóbbi állampusztai látogatásunkkor is példás rendet és fegyelmet tapasztaltunk a Kondicska János által vezetett hizóállomány dolgozóknál. Elismerően nyilatkozott róluk a hizóállomány felügyelője, állattenyésztési szakvezető is. Elmondta, hogy

a brigád féléves tervét is túlteljesítette, s az utolsó hónap tervteljesítése 117 százalék volt.

Tizenhét kilós súlygyarapodást érnek el a nagy hizóállomány havonta sertésenként. Ugyanakkor a takarmányfelhasználás nem haladja túl a normában előírányzottakat. Ebben jelentős része van Kapu József, Lehoczky József, Horváth Lajos és Balogh Imre elítéltek is, akik nagy szorgalommal végzik munkájukat.

Végignéztük az etetés előkészítését. Tóth Mihály elítélt gondos munkával végezte a vályuk takarítását, a takarmány előkészítését. Ahogy a sertések között mozgott, látványt rajta, hogy szakavatott ember.

Tóth Mihályal beszélve

Egy ember megtántorodott

„Vállalom, amit tettem, — talpra akarok állni...”

Tavaly december elején az Egyesült Izzó raktárból egy öttagú társaság — fogyasztói áron számítva — tízezer forint értékű anyagot lopott el. A bűntettet még az elkövetés napján leplezték. A bűntető eljárást megindították. Megtartották az első tárgyalást, és első fokon ítéletet hirdettek.

Könyörgés

a „Méltóságos Úrhoz”

Az üzemi újságnál a gyári irattárból való, negyedszázaddal ezelőtt írott levelet őriznek. A levél az előbb említett üzemi lopás egyik tettesének családjához vezet. A levél:

„Alulírott bocsánatát és szíves elnézését kérem, ha kéréssel az úton bátorodom méltóságodat háborgatni; de egy szegény családról van szó, melynek egyedül támasza egy 17 éves leánygyermek. Bátorodom Méltóságod nemes szíve ajtaján kopogtatni, hogy szerény kérésem meghallgatásra találva, egy éhez szegény család kenyerét ez úton biztosítani kegyes legyen. Megboldogult édesatyámat, ki a világháborút végigküzdötte, a háborúban szerzett súlyos betegségében 1932-ben vesztettem el... Kéréssem ismételt megújításával azon boldog reményben, hogy Méltóságod kérésemet elutasítani nem fogja, s egy éhez családnak enyhíti nagy nyomorát, maradtam alázatos tisztelettel:

1936. augusztus 25-én.

BUZGÓ JÚLIA,

Újpest, Baross u. 77. szám, 29. ajtó.”

A levelet valamelyik jó írású, iskolázott ismerőssel írták. Az aláíró Buzgó Júlia ma Blasovszki Lászlóné, s a tavalyi üzemi lopás ötödrendű vádlottjának felesége.

Az 1936-ban keltezett, a gyár vezetőihez szóló könyörgés a „méltóságos urat” nem hatotta meg. Buzgó Júlia kérése válasz nélkül maradt. Az akkor 17 éves, vékony proletárlány ma telt arcú, mosolygós, de hamar könnyelábadó szemű, negyvenéves asszony. Hallgassuk, mit mond.

— Apám harmincöt éves korában halt meg a háborúban szerzett tüdőbajban. Anyám harmincegy éves volt. Négyen voltunk testvérek. Hat elemi végeztem. Tizenhárom éves korom óta dolgozom. A munkában nem válogattam. Olvasta a levelet; ami ott le van írva, az még mindig jobb volt a valóságnál. Egészségtelen, mocskos üzemekben dolgoztam, olyanban, mint az akkori Kender-Juta és még annál is rosszabbakban. Kilószámra nyeltem a port és a köhögtem. Voltak időszakok, amikor a megélhetéshez kevés, az éhenhaláshoz sok óráberért a város egyik végéből a másikba gyalogoltam. Tizennyolc éves koromban anya lettem. Dolgoztam tovább, de kerestem egyharmadát azoknak kellett adnom, akik a kislányomra vigyáztak. A legrosszabb pedig az örökös rettegés volt. Nem emlékszem a napnak olyan órájára, amikor ne féltem volna a kizecöléstől. Néze a munkakönyvem, egyszer se én mentem el, mindig engem dobtak ki a gyáros érdeke szerint. Első férjemet, aki egy kocsmában szét akarta választani a verekedőket, egy katona agyonlőtte. Ez 1944-ben történt.

„Családi gyár”

— A felszabadulás után a Beszkárnál és a Kender-Jutában dolgoztam. 1949-ben mentem férjhez Blasovszki Lászlóhoz.

Tizennyolc esztendővel később, 1954-ben teljesült a vágyam, hogy az Egyesült Izzó-

ba kerüljek. Ebbe a tiszta, korszerű gyárba, amelyik húsz lépésre van a lakásunktól. Különben az Izzó családi fészkeim lett. Itt dolgozik rajtam kívül a lányom, a vejem, a húgom, a sógornóm. És itt dolgozott a férjem is...

Annyi hányódás és nyomorúság után itt végképp megnyugodtam. Jól éreztük magunkat ebben a gyárban. Megbecsülük a munkámat. Sokan ismernek, mert az első perctől kezdve részt vettem férjemmel együtt az üzemi kultúrscsoport munkájában. Járunk a tsz-eket, az üzemeket. Közben lassan elértük azt, amit el szerettem volna élni. A gyár közelében lakunk, szerény, de rendes lakásban. Van rádióink, mosógépünk, televízióink. — Blasovszkiné ír.

— Elmondtam már, hogy sok mindenem mentem keresztül, de csak pár hónapja vagyok ilyen sírós. Amikor a férjem megdöntött, amit tett... akkor összeroppantak az idegeim. Gondolja el, a fejem fölött szólt a hangszóró, s a férjem és társai tetteről beszélt... Eljászotta a család becsületét, tönkretette a nyugalomunkat. Miért?... Szabad lett volna ez nekik megtenni?... Talán ő nem emlékszik arra, ami volt?... — Letörli a könynyeit.

— Ne higgye, hogy most már nem szeretem. Ismerem őt. Szerettem, mikor hozzámentem, és ha haragszom is rá, nem tudom most sem cserben hagyni.

Nem iszákos. A keresetét hazaadta. Persze, jól jött volna neki több zsebpénz... Gyenge volt... De nem pártolok el tőle... Most kell kirtartanom mellette... én szeretem...

Negyvenöt éves, középtermű, barna bőrű férfi. Amikor Blasovszkinével a lépcsőházban megünn feléle, így szól: — Ne lepődjön meg, ha a férjemet főzés közben találja, most ő jár haza előbb...

Az ötödrendű vádlott

Blasovszki László már megfőzte az ebédet. A konyhában ül, eszik. Hiába unsozljuk, hogy egyen csak tovább, félretolja a tányért, és rágyújt. Múltjáról elég röviden szól, hiszen annyira hasonló a feleségéhez, hogy még a fontosabb adatok is egyeznek. Apja nap-számos fűtő volt. Négy gyermeket nevelt. Ő is — akárcsak a felesége — tizenhárom éves korá óta dolgozik. Arról „az ügyről” így beszél:

— Raktáros voltam. Felelősséggel járó, de nem nehéz munka. Megbecsültek. Az eset előtt pár hónappal kaptam dícséretet. Szóltak, hogy vigyem ki az anyagot. Negyedszeri rábeszélésre megdönttem. Ez semmi esetre sem csökkenti a bűnömöt. Felöltött ember vagyok, élttem a múltban is, tudnom kell, mit kaptam ettől a rendszertől és mivel tartozom. Különben a bíróságunk egyikünk sem igyekezett kibújni a felelősség alól, egyikünk sem igyekezett a másikra hátrítani a bünt. Amit elkövettem, azt minden mellébeszélés nélkül vállalom, vállalom is kell.

Egyik cigarettáról a másikra gyújt. Felesége elmondja, hogy a lopás után hosszú ideig nem bírta a gyomra az ételt, kifordult belőle minden. Csak cigarettázott, egyiket a másik után.

A fogadalom

— Elképzelteti, hogy mi ment végbe bennem — folytatja Blasovszki. — Sokat gondolkodtam. Mindenről. Mit tudjak mondani magamnak és másoknak? Elsősorban minden kertelés nélkül vállalom, amit tettem. Még januárban nyilvános társadalmi fegyelmi tárgyalást tartottak. Nem volt kötelező elmennem oda. Elmentem. Elbocsátottak az Izzóból. Délelőtt megkaptam a munkakönyvemet, délután már dolgoztam a Csavarágúgyárban. Persze, fizikai munkán, kevesebb keresettel, de egy percre se akartam munka nélkül maradni. Mással nem tehetem jóvá a bűnömöt, csak munkával.

Az első tárgyaláson másfél évre ítélték. Októberben lesz a második tárgyalás. Nem ringatom magam illúziókban. Megkapom, amit megérdemlek. Mondjam, hogy soha többé? Minek beszélni? Majd a munkámmal és a cselekedeteimmel bizonyítom, mit tanultam ebből az esetből. Talpra akarok állni.

Mi sem tudunk mást mondani. (S—a)

HAZAI LEVÉL

Megtörtént a zárás.

Salgó Tamás elítelt még egyszer körülnézett a villanyvillás előtt. Mindeni rendben talált. Végignyújtózt az ágyon, magára húzta a takarót.

Négyen voltak a zárkában. Az ablak mellett jobbról a zárkafelelős, Salgó elítelt ágya állt. Szemben vele Veres Sándor elítelt feküdt. Majd Kovács elítelt ágya következett. Kovács alacsony, hosszúkarcsú, mogorva ember. Örökké a földre szegezte tekintetét és egy világért sem emelte volna arra, akivel beszélt. Társai „Rókának” neveztek el. Nem volt éppen hízelgő ez a név, ő azonban szó nélkül tudomásul vette. „Róka” régi lakó már a börtönben. Úgy szólván „törzsvendég”. Esténként ő szokott elsőnek az ágyba feküdni. Most is így volt. Egenyenes szuszogással és apró krakogással jelezte, hogy ébren van. Hallgatott.

Az ajtó melletti ágyon a kedélyes alaptermészetű Kollár István elítelt feküdt. Negyvenéves, enyhén kopaszodó férfi. Utolsó napjai voltak ezek a börtönben. Ezért aztán a szokottnál is vidámabb, csipkelődőbb volt a hangulata.

„Rókát” ugratta éppen. Annak azonban kisebb baja is nagyobb volt, semhogy odafigyelt volna. Érzéketlenül, lustán feküdt, ügyet sem vetve társára.

— Te pedig — szólt oda Kollár Veres Sándorhoz, akinek egész estén alig lehetett szavát venni — mit lógatsz az orrod? Mondtam már neked, hogy nincs értelme búsulni. Hidd el, hamar letelik az a kis idő és akkor aztán okosabban kell élned.

— Okosabban kell sajrézni... — szólt közbe „Róka” cinikusán.

— Úgy mint te. Igaz? — vetette közbe Salgó.

Az egész társaság elnevette magát — Akkor állandóan „állami eltartott” lesz a fiam — folytatta Kollár —, ez a buta „Róka” még gondolkodni is lusta. — Mit gondolsz, mindenki azt választotta életpályának, amit te? Különben is — emelte fel a hangját Kollár — a szappanlopásért még nem is számoltunk.

— Én... nem —, szólt gyorsan és ijedten „Róka”.

— Nem-e? Te senkiházi... — emelkedett félkönyökre Kollár. — Hát azt hiszed, át tudsz ejteni?... Ismerem azt a sötét agyad. Hangja egyre fenyegetőbb árnyalatot öltött.

— Elég legyen! — csitította a kedélyeket Salgó.

Nem azért szólt, mintha védeni akarná Rókát, ő is éppen úgy neheztelt rá, mint a többiek. Mert „Rókából” hiányzott még a „betjárbeccsület” is. Zárkátársait is ahol lehetett, meglopta. Rendetlen és lusta volt mindenütt. Ha lehetett, távol tartották magukat tőle az elítéltek.

A zárkafelelős hangja

nyomán elcsitultak a kedélyek. Néhány pillanatig csend lett. Salgó szólalt meg ismét, Vereshez intézte szavait:

— Láttam, levelet kaptál.

— Igen — bökte ki a szót Veres.

— Talán valami rosszat írtak benne?

— Nem... Nem éppen.

— Hát akkor miért vagy olyan hallgatag?

Nem tudta, mit is mondjon. Szerette

volna egy szóval elvágni a beszélgetés fonálát. De érezte: ezt most nem lehet. Néhány hónapja van együtt ezekkel az emberekkel. Mindegyik bűncelekményt követett el. Ki kisebbet, ki nagyobbat. Egyre megy. Ezeknek az embereknek tárja ki magát? Mondja el, mi bántja?... Megteheti ezt?...

— Igaz — ütötte mellette a felismerés — én is ilyen vagyok. Hiszen én is loptam... Igen. Megloptam a munkatársaimat, a gyárat, az országot. Mit akarok még ezek után? Mennyivel vagyok én különb náluk. Annál a cinikus gazember „Rókának”? Vagy talán mégis — viaskodott benne a gondolat.

— Na. Szólj már — biztatta Salgó. — Hidd el, ha kiöntöd a lelke, megkönnyebbülsz, neked is jobb lesz és... talán segíthetünk is neked.

— Beszélj már — kotnyeleskedett a beszédebe a kíváncsiságtól felajzott „Róka” is.

— Nincs semmi különös... csak olyan furcsa... Ez az első levél, amit itt kaptam a feleségemtől.

— Egy kicsit meghatódtál a szerelemtől — heccelődött Kollár.

Veres ügyet sem vetve Kollár megjegyzésére, tovább folytatta a megkezdett beszédet.

— Mikor bejöttem, nem beszélünk. Megtudta a szökét, megtudta azt is, hogy amit loptam. Akkor kijelentette: Távozzak a lakásból és többé be ne tegyem a lábam. Megérdemeltem, azóta négy hónap telt el, most irt először — mondta Veres.

A többiek moccsán nélkül feküdtek, hallgattak. Az otthoni üzenete volt az, amit hallottak és olyan mindegy, hogy melyiké. Elmosódnak ilyenkor a távolságok.

— Azt írja, hiányzom neki — folytatta Veres — írja, hogy ami történt, csak kisiklás volt. Hisz abban, hogy ha én is úgy akarom, mindent rendbe lehet még hozni. Majd ő segít nekem. Azt kéri, hogy viselkedjek rendszeresen, dolgozzak becsületesen és siessek haza.

— Okos asszony. Igazat beszél. Még miről írt? — szólt Kollár.

— Beszámolt az otthoni dolgokról is. Képzelték azt írja, hogy rá sem fogok ismerni a városra. A Népköztársaság útját is ostoronyeles higanygyözlámpákkal szerelték fel. Örömmel írja a levélben, hogy felemelték a fizetését és most televízióra gyűjt. Mire hazamegyek, lesz televízióink. Ugye — milyen egyszerű asszony?!

— Igen — szólt Salgó csendesen.

Az ő gondolatai is messzire szálltak. Asszony, gyerek, otthon, munkahely, mind előtte kavargott, mint a szerencsekerékbe helyezett szerencseszámok.

— Csak azt nem értem, hogy ezek után mi bánt — intézte szavait Vereshez Kollár.

— Hát nem érted? Egy nagyszerű asszonyt és a becsületemet dobtam el azért a „szökéért”, akinek még a vezetéknevét sem tudtam — robbant ki Veresből.

A szavak értelme megfektette az embereket, már nem szólott egyik sem. Veres a fal felé fordult, kezével benyúlt a fejpárna alá, megfogta a vékony levelet, úgy aludt el.

— H. J. —

A szovjet kormány emlékiratai a népekhez és kormányokhoz

A Szovjetunió ENSZ-küldöttsége három emlékiratot terjesztett a közgyűlés elé. Az első a nemzetközi feszültség enyhítésére, az államok közötti bizalom elmélyítésére, valamint az általános és teljes leszerelés előmozdítására irányuló intézkedésekről szól. A második a gyarmati országok és népek függetlenségének nyilvánításáról jóváhagyott nyilatkozat végrehajtásának menetére, a harmadik pedig a nukleáris fegyverkeresetek kérdésére vonatkozik. A népekhez és a kormányokhoz szóló szovjet kormány emlékiratok tartalmából közlünk részleteket az alábbiakban:

Emlékirat az általános és teljes leszerelés előmozdító intézkedésekről

A szovjet kormány javasolja, hogy egyezzenek meg az alábbi intézkedéseknek teljes egészükben, vagy legalább részben való végrehajtásáról: az államok katonai költségvetésének egy bizonyos szinten való rögzítése; lemondás a nukleáris fegyverek alkalmazásáról; a háborús propaganda eltiltása; megnevezési egyezmény megkötése a NATO és a varsói szerződés tagállamai között; a külföldi csapatok hazarendelése idegen területekről; intézkedések a nukleáris fegyverek további terjedése ellen; atommentes övezetek létesítése; intézkedések a rajtaütésszerű támadás veszélyének csökkentésére.

A szovjet kormány megállapítja, hogy „a katonai költségvetések összegének rögzítése jó szolgálatot tenne a fegyverkezési hajszák fokozódásának megakadályozására”, a szovjet

kormány kijelenti, hogy hajlandó erre az útra lépni, ha az Egyesült Államok és a többi nyugati hatalom szintén megfelelő lépéseket tesz ebben az irányban.

A memorandum rámutat arra, hogy az általános és teljes leszerelési egyezmény megkötéséig a nukleáris fegyvereket előállító hatalmak a szóban forgó egyezmény előkészítésének erkölcsi alátámasztására kijelenthetnék, hogy nem használnak nukleáris fegyvereket. Ez a lépés hasonló lenne ahhoz, ahogyan annak idején egész sor állam elfogadta a mérgezőgázok és a baktériumfegyverek használatának tilalmát.

Valamennyi állam nagyban elősegíthetné a nemzetközi helyzet javulását, ha közösen lépne fel a háborús propaganda, a népek közötti ellenségeskedés és gyűlölet szításá-

nak minden válfaja megszüntetéséért — mutat rá a továbbiakban a szovjet kormány memorandumára. Politikailag igen nagy jelentőséggel bírna, ha közös nyilatkozatot fogadnának el, amely felhívást tartalmaz a békével és a népek kölcsönös megértésével szemben ellenséges, háborús propagandát megszüntetésére.

A szovjet kormány megismétli azt a javaslatát, hogy a NATO tagállamai és a varsói szerződésben részt vevő államok kössenek megnevezési egyezményt. Ilyen egyezmény alapját alkotná az, hogy a szerződő felek lemondanak az erőszakkal való fenyegetéstől és köteleznék magukat, hogy csakis békes úton oldják meg az egyezmény részvevői között esetleg felmerülő vitás kérdéseket.

A memorandum rámutat arra — az eddigi tárgyalások tapasztalatainak bizonyosága szerint —, az Egyesült Államok egyelőre nem hajlandó elfogadni azt a szovjet javaslatot, hogy teljesen vonják ki a külföldi csapatokat az európai államok területéről. Ilyen körülmények között a szovjet kormány véleménye szerint felmerül annak szükségessége, hogy legalább a NATO-tagállamok és a varsói szerződésben részt vevő államok területén állomásozó külföldi csapatok létszámát csökkentsék,

A memorandum felsorolja, milyen intézkedéseket javasol a szovjet kormány a rajtaütésszerű támadás veszélyének csökkentésére. Eszerint már a közeljövőben ellenőrző állomások lehetnek létesíteni a vasúti csomópontokon, a nagy kikötőkben és az országutak főútonal mentén. Ezeknek az ellenőrző állomásoknak az lenne a feladatuk, hogy megfi-

Emlékirat a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról

A szovjet kormány a másik emlékiratában azzal a kérdéssel foglalkozik, hogyan valósítsák meg a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról az ENSZ tavalyi közgyűlésén elfogadott deklarációt. A memorandum javasolja, hogy a közgyűlés jelentse ki: 1962 legyen a gyarmati rendszer végleges megszüntetésének éve.

A memorandum megállapítja: „A gyarmati rendszer megszüntetését egész földünkön 1962 végére be lehet fejezni. Ez teljesen reális feladat, ha a szabadságszerető államok és népek összefognak a gyarmatosítók ellendélésének megtörésére.”

A szovjet kormány memorandum indítványozza, hogy haladéktalanul szüntessék be a gyarmati háborúkat, a nemzeti felszabadító mozgalmak részvevői ellen foganatosított megtorlásokat, vonják ki a gyarmatokról a külföldi csapatokat, számolják fel a gyarmatokon levő idegen támaszpontokat.

gyeljük, nem folyik-e fegyveres erők és katonai technikai eszközök megengedhetetlen, veszélyes összevonása.

Ezzel egyidejűleg megfelelően csökkenthetnék és kivonhatnák a fegyveres erőket és a fegyvereket azokról a területekről, amelyek egy elválasztó vonal két oldalán, bizonyos mélységben fekszenek.

Mint a memorandum rámutat, az ENSZ-nek követelnie kell, hogy a legközelebbi hónapok folyamán minden gyarmaton, minden gyámsági és önkormányzattal nem rendelkező területen létesítsenek nemzeti hatalmi szerveket.

A memorandum hangsúlyozza, hogy az ENSZ-nek szilárdítást kell tanúsítania abban a kérdésben, megadják-e a gyarmatok lakosának a széleskörű demokratikus jogokat és szabadságukat, megszüntetik-e a háborút a gyarmatok népei ellen.

A szovjet kormány javasolja, hogy az ENSZ küldjön ki bizottságot, amely ellenőrzi, hogyan hajtják végre a gyarmatokon a gyámsági és önkormányzattal nem rendelkező más területeken a gyarmati országok és népek függetlenségének megadására vonatkozó deklarációt. A szovjet kormány véleménye szerint ebben a bizottságban egyenlő alapon képviselve kell lennie a három fő államsoportnak: a szocia-

Fogadás a fegyveres erők napja alkalmából

A fegyveres erők napja alkalmából Czinege Lajos altábornagy honvédelmi miniszter, Pap János belügyminiszter és Halas Lajos, a munkásörtség országos parancsnoka fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében. A fogadáson megjelentek: Marosán György, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, Biszku Béla miniszterelnökhelyettes, dr. Münich Ferenc államminiszter, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai.

Részt vettek a fogadáson az ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának képviselői, továbbá a budapesti diplomáciai képviselők katonai és légügyi attaséi.

AZ EGRI VÁR tömlőbástyáját megtisztogatják a ráhordott törmelékhegytől. Az Országos Műemlék Felügyelőség fokozatosan helyreállítja a földbástya boltíves kazamatáit.

PROKOFJEV Kóvirág című balettjét Nyugat-Európában először a baseli városi színház tűzte ebben az idényben műsorára.

DR. ERICH CORRENS, a berlini Német Tudományos Akadémia tagja, az NDK Nemzeti Frontja Országos Tanácsának elnöke nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a Technika Házában a műrost- ipar fejlődéséről.

MEGSZELIDÜL A MAROS. A máskor gyors sodrású folyón most át lehet gázolni. Emberemlékezet óta nem volt ilyen alacsony a vízállás.

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT meghívására Budapestre érkezett a Kubai Vöröskereszt háromtagú küldöttsége, dr. Gilberto Cervantes Nunez elnök vezetésével.

100 VAGONOS ERCSZÁLLÍTÓ USZÁLYT adták át a Balatonfüredi Hajógyárban. A hajót a Dunán állítják forgalomba, s a szovjet kikötőkből vasércet szállít majd Szállmárvárosba.

A KORÁNYI FRIGYES emlékművet az idén dr. Vass Imre, az orvostudományok kandidátusa, a Szabadság-hegyi szanatórium igazgató főorvosa kapta.

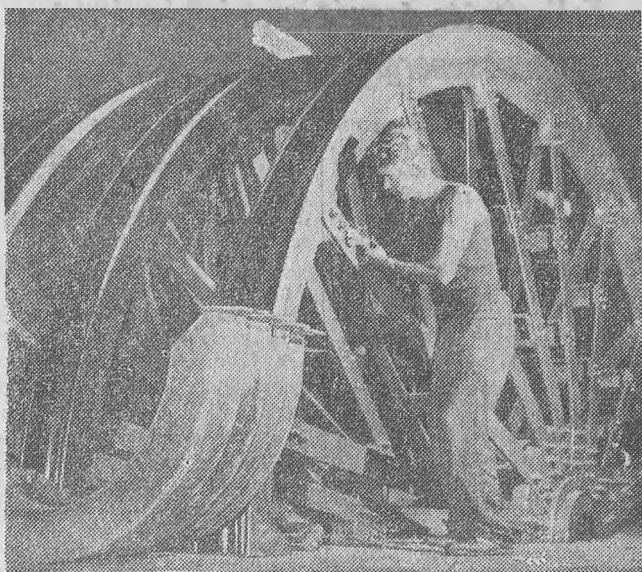
AZ IDÉN 16,5 millió forintos költséggel 38 épületet — összesen 450 lakással — újítanak fel Győrött. A házak közül hét nagyértékű műemlék, nyolc pedig műemlékjellegű épület.

Befejeződtek

a csehszlovák—lengyel tárgyalások

Prágában befejeződtek a csehszlovák—lengyel tanácskozások. A hivatalos megbeszélések után a lengyel és csehszlovák párt- és állami vezetők a Julius Fucik-park kongresszusi palotájában nagygyűlésen találkoztak a prágai dolgozókkal. A nagygyűlésen Novotny és Gomulka mondott beszédet. A lengyel párt- és kormányküldöttség hatnapos csehszlovákiai látogatásának befejeztével elutazott Prágából.

Aknaszállító berendezések exportra

A Duclos Bányagépgyár dolgozóitól az elkövetkező hetek, hónapok is nagy feladatot megoldását követeli. A Hidasi-féle rakodóból 30 darabot exportra készítenek, 3 aknászállítót és 15 végtelenköteli hajótömlőt gyártanak a magyar bányák részére

HÉTRŐL HÉTRE

ÖREGEK A KÉKESTETŐN

Idős emberek menegnek egymás után szállingózva — útjuk a Gorkij-fasor gesztenyefái alatt az Élelmezési Ipari Dolgozók Szakszervezete elé vezet. Autóbusz várakozik rájuk indulásra készen. A szakszervezet vezetői eléjük sietnek s meleg kézzel üdvözlők a már nyugdíjban levő régi szervezett munkásokat s aztán felsegítik az autóbuszra, hogy elfoglalják helyeiket a kényelmes üléseken.

Hét órára teljes a létszám. Percnyi pontossággal indulhatnak. Mielőtt még felbúgna az autóbusz motorja, minden „turista” kis csomagot kap, melyben finom harapnivaló van az útra. Az útirány Kékestető, hogy felüdüljenek ezen az őszi fordulón és elmerengjenek egykori álmuk valóra válásán, amelyért annyit harcoltak és szenvedtek és amelyet igazán már csak gyermekeik és a fiatalabb nemzedék élvezhet.

Amíg felérnek az ország legmagasabb pontjára, megismerhetik: munkások és gyermekek, jókedvű fiatalok és vidám arcú idősek pihennek és töltenek el kellemes heteket a Mátra üdülőházaiban, ahol azelőtt csak urak fordulhattak meg. Fent pedig, a szakszervezet üdülőjében maguk is megpihennek és ebéd után sétát tesznek a leveleket hullató bükkfák között. Ők is életük őszében járnak, s mint a fákön átsütő őszi napsugár, olyan derűs és szép nekik is e kirándulás.

MEGRENDEZIK az önkiszolgáló boltok pénztárosnőinek országos versenyét. Az elődöntőt Tarr Júlia vecsési pénztárosnő nyerte, aki százalékos árút öt és fél perc alatt számolt el.

SZEDIK A HÍRES JONATHAN-ALMÁT Szabolcs-Szatmár megye termelőszövetkezetei és állami gazdaságai. A termés mintegy 70 százaléka lesz exportminőségű.

FELSŐFOKÚ MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM nyílt Debrecenben. Az új intézményben 60 fiatal részeseül felsőfokú állattenyésztési technikus képzésben.

AZ AKADÉMIA DUNAKUTATÓ ÁLLOMÁSÁN és a MÁV egészségügyi laboratóriumában feldolgozott adatok szerint Komárom és Vác között a legtisztább a Duna vize. Budapestnél az ipartelepek miatt nő a szennyezettség, ez Szállmárvárosnál fokozódik és Paksnál éri el a legnagyobb mértéket.

A MAGYAR CIRKUSZ, amely fél éve járja Franciaország vidéki városait, elérkezett egy ritka jubileumhoz: az együttes a 150. helyen lépett fel francia turnéja során. A 46 tagú együttes mindenütt szép sikert arat.

LIPCSEBEN MEGNYÍLT a Nemzetközi Sporthorász Szövetség IX. világkongresszusa 16 ország küldötteleinek részvételével.

A JAPÁN POSTÁSOK évek óta tartó harca eredménnyel végződött. A minisztérium döntése szerint olyan házalknak, amelyekben harapós kutya fenyegeti a postás testi vagy ruházati épségét — nem kézbesítenek levelet, személyesen kell elhozni azt a postahivatalból.

HUSZONKÉT CITERÁS elhatározta, hogy együttest alakít a Zala megyei Pórszombaton és az eddigi házihangversenyek után, a megye falvainak és városainak is bemutatja műsorát.

303 millió forint takarékbetét a Józsefvárosban

Augusztus végén 305 millió forint volt a VIII. kerületben a takarékbetét-állomány, 60 millió forinttal több, mint a múlt év szeptember végén. A KST-betétetek összege elérte a 21 millió forintot.

ELMÉLETI FIZIKAI KOLLOKVIUMOT rendez Balatonföldváron az Eötvös Loránd Fizikai Társulat a Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Atomenergia Bizottság támogatásával.

NEGY TERMELŐSZÖVETKEZET közös klubot hoz létre Kisújszálláson. A négy gazdaság színházi, tánc- és énekkapcsolatai központi együttest alakítanak.

ÚJ MOTORKERÉKPÁR PROTOTÍPUSA készült el a Danuvia-gyárban. A 125 köbcentis D-62-es motorkerékpár nagyobb teljesítőképességű, mint elődje.

TAXIK A FALUBAN. Komárom megyében néhány év előtt csak Tatán és Komáromban volt taxiforgalom, ma pedig már nyolc városban, illetve termelőszövetkezeti központban működik taxiállomás. A növekvő igények miatt most a kis gépkocsik helyett nagyobbakat állítottak üzembe és újabb közöskéket is bekapcsoltak a forgalomba.

ÓRIÁSEGEREK. A Fülöp-szigeteken él egy egérfajta, amely 90 centiméter hosszúságúra is megnő.

Elbúcsúztak a Balatontól az üdülők

Szeptember utolsó napjaiban elnévelendek a balaton üdülőtelepek. Siófok több üdülőjében csütörtökön tartották meg utolsó társas összejöveteleiket, amelyeken az üdülővendégek a hagyományok szerint búcsút vettek a Balatontól. A campingekben már mindenütt összehajtogatták a sátorlapokat és bezárták kapuit a tihanyi, valamint a keszthelyi motel is.

Tekintettel a kirándulóforgalomra, az északi part néhány strandján még szolgáltat tartanak. A balatonalmádi Tulipán Szállóban október 17-ig még csaknem tíz külföldi turistacsoportot várnak két-háromnapos tartózkodásra.

Ceglédi tanár a kairói egyetem új előadója

Horváth Tibor, a ceglédi Kossuth Gimnázium tanára, Kairóba utazott, ahol a tudományegyetemen a magyar és az orosz nyelv lektora lesz az új tanévben, s magyar irodalmat ad elő az egyiptomi hallgatóknak. Előadásait angol nyelven tartja. Mint mondotta, igyekszik alaposan megismerni az arab nyelvet.

A GOLDBERGER TEXTILGYÁR zenekara Forgách Lajos karnagy vezetésével, valamint Kemény Sarolta és Gerdesits Ferenc operaénekes visszatértek sikeres csehszlovákiai vendégszereplésükről.

TIZENHÁROM FÉLE készletből 110 vagonnal készül a negyedik negyedévben. Az úgynevezett „aglegény-konzervből” a kereskedelem tíz vagonnal rendel. Ötféle egy személyes konzerv készül: babfőzelék kolbásszal, babgyúlyás füstölt hússal, sárgaborsófőzelék füstölt hússal, lecsó kolbásszal és székelykáposzta.

KANADAI HANGVERSENYKÖRÜTJUK után Mexikóba érkeztek a szovjet hadsereg Alekszandrov nevet viselő Vörös Zászlórenddel kitüntetett ének- és táncegyüttesének művészei.

SZAKASITS ÁRPÁD, az Országos Békatanács elnöke, a Béke-Világutáncos irodájának tagja, aki Collins kamonok meghívására Londonban járt, visszaérkezett Budapestre.

A SZOLNOKI MŰVÉSZTELEP a jövő év tavaszán ünnepli 60 éves fennállását. A megyei tanács és a TIT két-napos konferencián tárgyalja meg a napokban a jubileumi ünnepségek programját.

A BAKONY HEGYSÉG föld alatti vízrendszerében is „száraz” okozott a tartós szárazság. Huszonöt év óta először fordult elő, hogy a föld alatti vizek szintje jelentősen apadt.

ANGOLNÁK A BALATONBAN. A nyáron lengyel halászok közreműködésével 70 000 angolnaivadékot telepítettek át az Északi-tengerből a Balatonba. Az eddigi megfigyelések szerint az angolnák jól érzik magukat új „lakóhelyükön”, a Balatont sikerült új halfajttal gazdagítani.

ARGENTINA óceáni partvidékén kedd éjszaka egy erős hurrikán 12 vasúti teherkocsit rásodort a szembejövő személyvonatra. A vonat 35 utasa megsebesült.

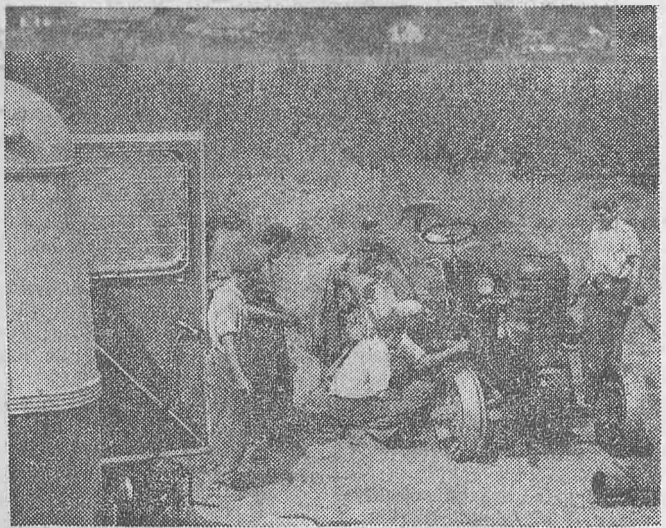
NEPI ÜLNÖKÖK bírósági tapasztalataikat ismertetik a VI. kerületben a tanácsstagi beszámolókon. Egy-egy ülnök két tanácsstagi beszámolón vesz részt.

REJTVÉNYSAROK:

VÍZSZINTES: 1. Darabol. 7. Talált gyermek. 13. Válaszol. 14. Osztylyzat. 15. Moggékony. 19. Ahogy hívják. 20. Nagyszerű. 21. Jólálló. 24. Van bátor-sága. 25. Gyümölcs. 26. Hirtelen természetűek. 28. Melybe. 29. Terület, röviden. 30. Hegygerinc, tájszóval. 31. Kiejtett mássalhangzó. 33. Egyforma mássalhangzó. 34. Róma folyója. 35. Tápló... község a szolnoki vonalon. 37. Lusta. 38. Egy másik gyümölcs. 39. Középeurópai Kupa. 41. Kerékfajta. 42. Vág. 43. Kicsinyítő képző. 44. Ivóedény. 46. Orvosság. 47. Keverék. 48. Imád. 49. E. E. E. E. 50. A germánium vegyjele. 51. Csőszerelvény. 52. HNE. 53. Képző. 55. Bizalmasan szólított meg. 57. A hét egyik napja. 58. Komárom megyei község. 60. A Duna baloldali mellékfolyója, Romániában. 61. Hová? 62. Balkezes. 64. Osztrák genetikus (1822—1884). 65. ... van belőle, unja. 67. A gabonatorétes egyik közbeeső terméke. 68. Kérdőszó. 69. A gaz teszi évről évre.

FÜGGŐLEGES: 1. Petőfi gyönyörű költeménye. 2. Röpke, rövidletű, görög eredetű szóval. 3. Lázadást elfojt. 4. Férfi-név. 5. Tíz, angolul. 6. Tova. 8. Rosszalló szócska. 9. Rost-növény. 10. Bateria. 11. Tanít. 12. Az áruforgalom régi fajtája. 16. Takaró. 17. Ilyen ital is van. 18. Fővárosunk egyik része. 21. Ezt tedd, ha nem taláod! 22. Művészet. 23. Tiltó szócska. 26. Akut. 27. Az orvos és a kalauz igéje. 30. Sporteszköz. 32. Takar.

Mozgószervez-szolgálat Tiszafüreden

Mozgószervez-szolgálatot létesített a Tiszafüredi Gépállomás. Az erősen igénybevett munkagépeket — hogy a termelésből ki ne essenek — a korszerűen felszerelt műhelygépkocsival a helyszínen keresik fel a traktorosokkal közösen végzik el a szükséges javításokat

Útépités 61 C fokos hőségben

Megerkezett az Irakban dolgozó magyar mérnökök egy csoportja

A magyar útépitő mérnökök egy csoportja a közel-múltban érkezett haza Irakból.

— A Bagdad—Kut közötti út építési munkálatait irányítottuk — mondja Pokoli László, az Aszfaltútépítő Vállalat mérnöke. — A Tigris folyó partján, a sivatag közvetlen közelében dolgoztunk. Hosszú tíz kilométereken át nem lehetett egy falut, várost látni. A 128 és fél kilométer hosszú út aszfaltozását 16 hónap alatt kellett elvégeznünk.

Előttünk egy angol és egy olasz cég dolgozott ott — nem bírtak megbirkózni a feladattal. — Kétszázötven gépet összeszámoltunk a rendkívül nagy munkához. Sok olyat állítottunk munkába, amelyek ma a világ legnagyobb teljesítményű gépegységei. Így például az útépitést segítette egy óránként ezer mázsa aszfaltot gyártó keverőgép.

— A leg többször 47—50 fokos hőségben kellett dolgozunk. Nem egyszer 60—61 C fokot mérünk a napon.

A csúcsideszakban 850 munkás és több mint 170 gépkocsi vett részt az építkezésben. Az anyagok egy részét több száz kilométeres távolságból szállítottuk, az aszfaltgyártás pedig a helyszínen történt. Különleges laboratóriumot állítottunk fel, amelyben rögtön ellenőriztük az anyagok minőségét.

— A munka nagyságára jellemző:

77 500 tonna kavicsot, 372 ezer tonna zúzott követ, 1 900 000 mázsa aszfaltot építettünk be.

Az összes felhasznált építőanyag csaknem 54 ezer vagonot töltött volna meg. A 6,7 méter minősége — az átvevők szerint is — kitűnő.

Csaknem ötezezer látogató a budapesti bélyeg-világkiállításon

A Hősök terén, a budapesti bélyeg-világkiállítás centrumában igen nagy a forgalom. A Szépművészeti Múzeum, a Műcsarnok és a Műjégy-pálya előtt naponta százak várják a kiállítás nyitását. Hosszú sorok kígyóznak az alkalmi postahivatalok előtt, hogy megszerezzék a kiállítás alkalmából kiadott művészi bélyegsorozatokat.

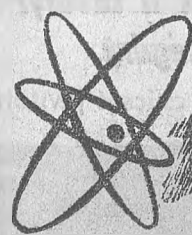
A rendező bizottság statisztikája szerint négy nap alatt a kiállításnak csaknem ötezezer, pontosan 49 651 látogatója volt, köztük igen sok külföldi.

A többi között svájci, osztrák és angol bélyegyűjtők tekintették meg a kiállítást, amelynek minden eddigi nemzetközi kiállítást felülmúló gazdag anyagáról, mintaserű megrendezéséről, elismerően szóltak. Egyre több külföldi érkezik az érdekes nemzetközi eseményre.

A bélyegyűjtők világszervezetének, a FIP-nek, vasárnap kezdődő kongresszusára a külföldi delegációk nagy része megerkezett. A FIP több mint 600 000 tagot foglal magában.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		13						14			
15	16				17	18	19				
20				21	22	23	24				
25				26			27	28			
29				30			31	32			
33			34				35			36	
				37			38				
39	40		41			47				43	
44	45					46					
						48				49	
				50		51				52	
53	54		55	56						57	
58	59		60							61	
62			63				64				
65			66				67				
68							69				

35. Színesfeladat. 36. Albán pénz. 38. Előkerít. 40. Főzelek-növény. 41. Fűvet eszák. 42. Meggondolatlan. 43. Gyógyuló seb. 46. Tisza-parti városunk. 48. Érzékszerv. 49. Férfinév. 51. Lépés, angolul. 52. Német (1744—1803). 54. Attila régi neve. 56. Latin kötőszó. 57. Fírnész, lakkipari készítmény. 59. Női név. 61. Kötőszó. 63. Számjegy. 64. Az ősszedés száva. 66. Egyforma magánhangzók. 67. Ellentétes kötőszó.

A TUDOMÁNY és a TECHNIKA világából

AZ ÖRÖK TITOK TUDÓJA

Vegyszerek fortyognak a lombikokban, kutatók mikroszkópok és különleges berendezések fölél hajolnak, a falakon képek sorozata; akár valami absztrakt művész ecsetének kifürkészhetetlen vonásai. Mind megannyi titok, mint ahogy az egész intézet; a Fejlődés- és Szövettani Kutató is, egy régi titok, a sejtek titkának megfejtésén fáradozik.

Ilyen kis „személyiség” és mennyi munkát ad az emberiségnek!

— Nem lehet eleget tanulni, olvasni hozzá — mondja dr. Müller Miklós tanársegéd —, annyi tudományos beszámoló jelenik meg „röla”. A sejt ugyanis ez a csöppnyi „személy”, az atom mellett a tudományos világ legfontosabb szereplőjévé lépett elő. Jellemző, hogy például a brüsszeli világkiállításon a tudomány és kultúra palotájában a témák fele közvetlenül vagy közvetve a sejttel, s annak életével foglalkozott. Kutatók, tudósok tízezei keresik világszerte titkának megfejtését.

Már a múlt század harmincas éveiben sikerült megállapítani, hogy minden élőlény bizonyos egységekből — ahogy elnevezték, sejtekből — épül fel, s ezeket az elemi építőköveket kell megismerni ahhoz, hogy választ kapjunk az élet, a magasabb felépítésű élő szervezet sok, ma még ismeretlen kérdésre. A sejtiszövetek életműködésének megfigyelésével igyekszik a tudomány követni a különböző életjelenségeket. Régebben csak halott sejtekkel folytattak kísérleteket, a modern tudomány viszont már az élő sejtek vizsgálatát tűzte ki céljául. Az ember szervezetét azonban átláthatatlan bőr fedi, nem lehet az alatta levő sejtekhez hozzáférni, ki kell emelni azokat, s olyan körülményeket teremteni részükre, hogy továbbra is zavartalanul éljen, szaporodni tudjanak. Ezt nevezik szövet- vagy sejtenyésztésnek.

— Gyakorlatilag mindenféle sejtet életben lehet tartani — magyarázza a tanársegéd —, s különösen fontos, hogy a daganatos, rákos sejteket is tenyészteni lehet, így számos

esetben egy-egy kivett kis szövet alapján pontos képet alkothatunk a betegség várható lefolyásáról, megmondhatjuk, hogy rosszindulatú daganattal állunk-e szemben.

Egy amerikai tudós, Carell, csirkeszív-sejtet tenyésztett, s 16 éven át életben tartotta azt; szaporította a szövetet, míg vé-

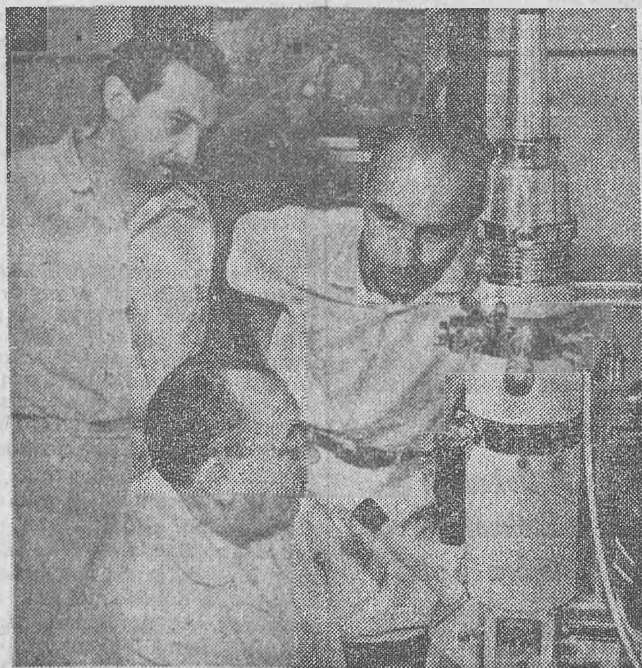
szőtt annyira szaporodik, hogy ha egy-két évtized alatt az összes tenyésztetést összetennék, meghaladná annak az embernek testsúlyát, akinek szervezetéből annak idején operációval távolították el a káros daganatot.

S a nagy kérdés: mit várhatunk a sejtek megismerésétől?

A sejt ugyanis anyagcserét folytat, növekszik, szaporodik, mozog, ingerlések hatnak rá, sőt reagál a kívülről jövő hatásokra is, így például a sugárhatóanyagokra. Az Üllői úti kutatóintézet munkájának legfontosabb területe éppen a sugárhatóanyagok vizsgálata. Egyheti megfigyelés után megadhatják a választ, érzékeny-e a rákos sejt a röntgensugárra, hasznos vagy éppen káros lenne a beteg röntgensugaras kezelése. Valóságos prognózist készítenek egy-egy daganat várható viselkedéséről, ez pedig felmerülhetetlenül nagy segítséget nyújt a kezelőorvosnak a betegség gyógyításához.

A sejt maga körülbelül akkora, mint e mondat végére írt pontocska. S gyakran ennek milliomod részét kell megvizsgálni, sőt az úgynevezett mikromanipulátor segítségével megoperálni a kutatókat. Szabályos sebészeti műtétet hajtanak végre a sejten, a rendkívül finom, üvegből készült szikével. Kioperálják egyes, olyan kis „testrészeit”, melyek a pont századrésznél is kisebbek. Átültetik például a sejt magját, egyik sejtből a másikba operálják. Ez a mag tulajdonképpen az élet krónikája és akár egy számológép memóriája, tárolja azokat a feljegyzéseket, melyek az ösöktől maradtak ránk. A sejtjmag „emlékszik” a sejt évszázades történetére, tudja milyen ősei voltak s elsősorban a sejtjmag „emlékezése” dönti el, hogy mennyiben hasonlít szüleiére a gyerek. A sejtjmagnak tehát döntő szerepe van az öröklődés törvényeinek eddig még kifürkészhetetlen titkaiban. Átüllesztésével éppen e titkok törvényszerűségeit igyekeznek megismerni a kutatók.

Hosszú, hosszú az út, míg az ember eljut odáig, hogy a sejt sok ezer titkát megfejtse, de minden tudományos felismeréssel közelebb és közelebb jut hozzá, s a kis építőkövek élet-törvényeinek birtokában, az élet alapjainak kifürkészésével egyszer eljut odáig is, hogy tökéletesen megismeri az egészet, minden élet legsodásabb titkát: önmagát.

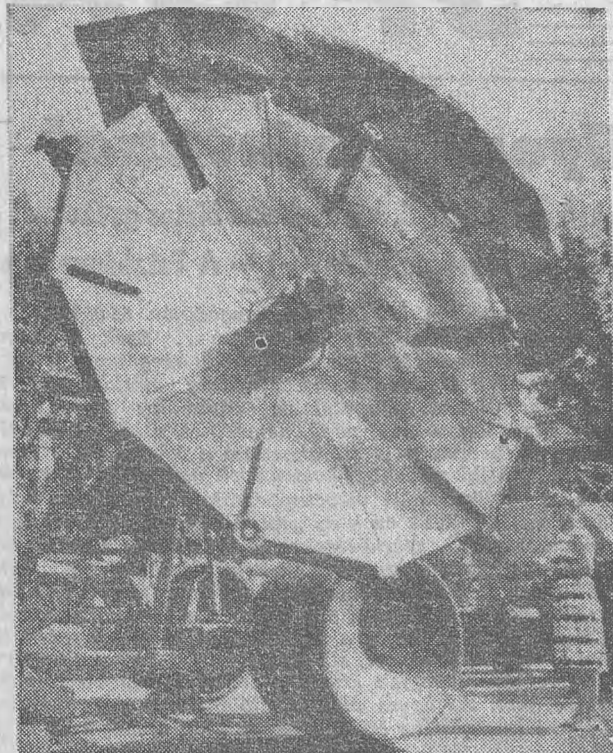

Konzultáció az elektronmikroszkóp mellett. Dr. Török Imre akadémikus, az intézet igazgatója munkatársaival, dr. Török László adjunktussal és dr. Röhlich Pál tudományos munkatárssal a sejt szerkezetét vizsgálja a kétmilliószorosan nagyító mikroszkópban

gulis csupán gondatlanság áldozata lett: a laboráns nő túlfűtötte a szekrényt, amelyben tartották, s a „láz” a nagy meleg ölte meg az egyébként 16 évig tenyésző sejtiszövetet. Sok más olyan törzset is ismernek, melyeket évtizedek óta tartanak fenn, s a kutatóintézetek hálóhadászterüen küldik egymásnak. Ilyen például egy ráksejt, a híres He-La törzs, mely a világ minden tudományos intézetében megtalálható. Állandó megfigyelés alatt áll, felvételeket készítenek róla, szaporítják. Jó körülmények kö-

— Az élet megismerését — hangzik a válasz. — De addig a tudománynak még száz és száz titokról kell fellebbentenie a fátylat. Amíg ugyanis nem ismerjük az elemi építőkövek pontos működését, addig nem ismerhetjük teljesen a magasabbrendű emberi szervezet életműködését sem. A sejt a titok tárháza, hiszen külön életet él minden kis részecskéje, s csöppnyi „testében” különféle szerveinek sokaságát találhatjuk, melyek mind valamilyen fontos funkciót töltenek be.

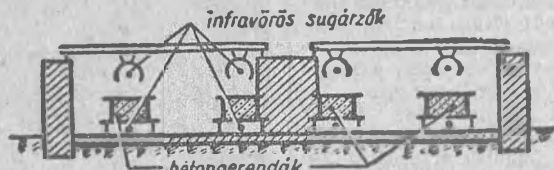
TECHNIKAI ÉRDEKESSÉGEK

„DMK-3-nak hívják ezt az érdekes, tárcsás gépet, melyet tőzegkitermelésre szerkesztettek. Traktorvontatással 7 óra alatt két kilométer hosszú, 120 centiméter mély árkot tud kiásni

Betonzilárdítás infravörös besugárzással

A betonelemek gyorsított gárforrásokat — túlkrosz-lám-szilárdítása gőzöléssel, villamos melegítéssel sok időt és energiát vesz igénybe. A szovjet kutatók már hosszabb ideje kísérleteznek gazdaságosabb, célszerűbb eljárás kifejlesztésével: a be-

tonelemek infravörös sugárzással, 0,76—500 millimikron hullámhosszú elektromágneses rezgésekkel való hevítésével. E kutatások során megállapították, hogy a betonelemek besugárzására legalkalmasabbak a 0,76—6 millimikron hullámhosszú infravörös sugarak, ilyen sugárzást bocsátanak ki magukból a 300—2400 C fokra hevített testek. A szovjet kutatók a legkülönbözőbb su-

lagosan egynegyede a gőzöléses eljárásnak, s jelentősen csökken a kezelés ideje is. Szovjet mérnökök a kutatások eredményei alapján kidolgozták a betongerendék infravörös hőkezelésének gyártástechnológiáját. Az új gyártási eljárással a betongerendék gyártási ideje a gőzöléses eljárásnak egyötödére csökkent, s egy-egy betongerenda előállítására infravörös besugárzással 45 rubellel kerül kevesebbe.

Újabb elemi részecskét fedeztek fel

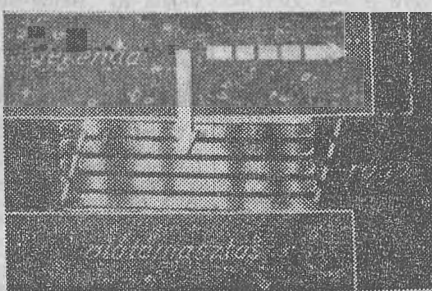
A kaliforniai egyetem tudósai közölték, hogy hosszúságú kísérletek után új elemi részecskét fedeztek fel, amely „fontos bepillantást enged az atommag struktúrájába és bizonyára befolyásolja annak magatartását”. A tudósok „Omega-Mezon”-nak keresztelték el az új részecskét. Nagyságára nézve kisebb a protonoknál és neutronoknál, nincs villamos töltése, de sűrűsége 1540-szer nagyobb, mint az elektroné. Élettartama igen rövid.

Ötvenhat tonna egy köbcentiméterben

A Sirius csillag mellékbolygója olyan anyagból áll, amely 60 000-szer nehezebb a víznél. Földi viszonyok között ebből az anyagból egy pohárnyi 12 tonnás nyomna. A Cassiopeia csillagrendszerben azonban van olyan csillag is, amelynél az anyag sűrűsége még ennél is 50-szer nagyobb. Ez a csillag térfogatát tekintve nem nagyobb a Mars bolygónál, de tömege háromszorosa a Nap tömegének. Ebből az anyagból egy köbcentiméter a Földön 56 tonnát nyomna.

HÍD-RUGÓKON

mutatja. A híd alakváltozásakor a felső saruöntvény szabadon elfordul a felső csap körül, míg a híd megrövidülésének

2. ábra

vagy megnyúlásának megfelelően az alsó saruöntvény elgördülhet az alsó alaplemeze helyezett görgőkön.

Ugyanebből az ábrából azonban az is látható, hogy a mozgó alátámasztás bonyolult és nehéz szerkezet. Egy közepes méretű híd esetében az alátámasztásokhoz fél tonna nagy szilárdságú acél szükséges. Az alátámasztás elkészítése és összeszerelése munkaigényes feladat, s ennek következtében a híd e szerkezeti része nagyon költséges.

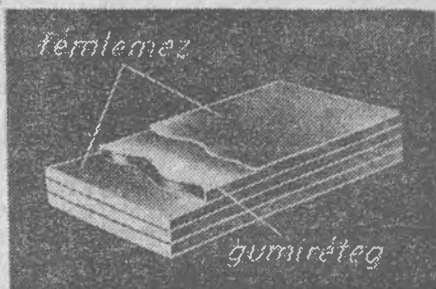
Az egyik szaratovi vasbeton hídon a problémát újszerűen oldották meg. Sem csapot, sem görgőt, sem alaplemezt nem alkalmaztak, a tartók végei mégsincsenek szilárdan beépítve a betonba. Szabadon támaszkodnak valamilyen jelentéktelen alátétben, amely néhány centiméter vastagságú. Az alátét egy gumi-

fém „rugó”. Ennek súlya mindössze 30 kilogramm. Ezt az alátámasztó felületre helyezik, és felülről ráemelik a hatalmas tartókat. A 2. ábrán látható, hogy az ilyen alátét mennyivel egyszerűbb, mint az acélsaru. Pedig ugyanolyan jól működik, akár az acélsaru görgős szerkezete.

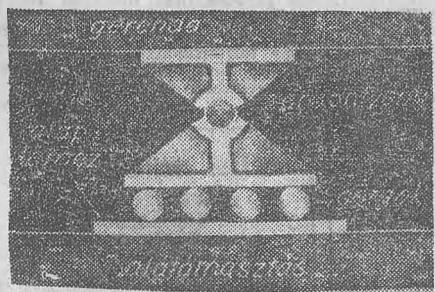
Az élel alakváltozásakor az alátét szinte akadálytalanul deformálódik. Például a hőmérsékletváltozások hatására, oldalirányban rugalmasan elmozdul (pontozott vonallal van feltüntetve).

A 3. ábra az alátét szerkezetét mutatja. Ezt különleges szintetikus klórprénkaucsukból készített gumirétegből állítják össze. Az egy centiméternél nem vastagabb gumiréteg között vékony (1—2 mm-es) fémlemezek vannak. A gumit és a fémeket egy gumi- és műgyantatartalmú különleges ragasztószerszel megbízhatóan összeragasztják.

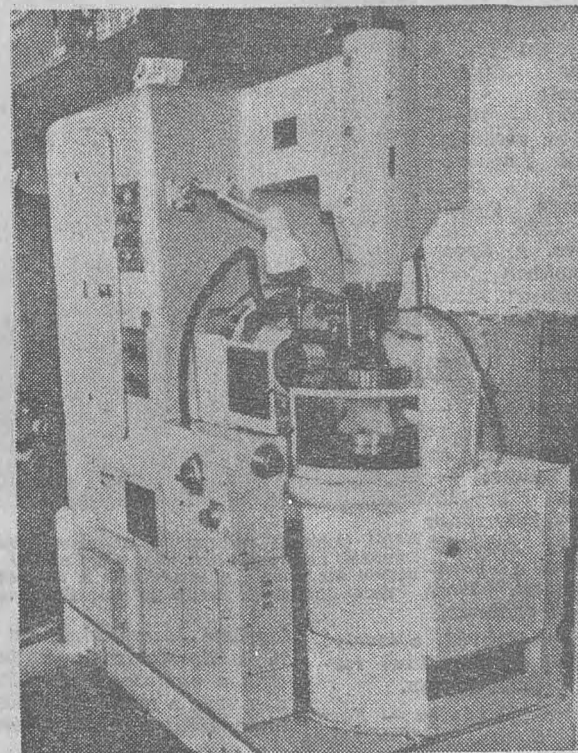
A szovjet gyártmányú gumi „hidrugókat” a moszkvai Autóműút Intézetben dolgozták ki. A Szovjetunióban a szaratovi híd az első, ahol ilyen „rugókat” felszereltek. Ma, amikor a beépítés óta körülbelül egy év telt el, jogosan nevezhetjük e vállalkozást sikeresnek.

3. ábra

1. ábra

Felautomata fogazógép. A vityebszki gépgyár készítménye, egyenes és ferdefogazású homlokkerekek megmunkálására. A gép gyorsított számmozgatással dolgozik, és a marót tengelyirányban automatikusan átállító készülék is van rajta

Gyenge színvonal - 88000 néző

Taktikai húzásának köszönhetőe biztos győzelmét a Bp. Honvéd az Ú. Dózsa ellen
A Csepel legyőzte az MTK-t - A Tatabánya és a Dorog továbbra is jól szerepel

A Népstadion két hétvégi rangadóján 55 000 néző, öt bajnoki találkozón 33 000 néző... Ezek a számok vallanak a legbeszédebben arról, hogy megcsappant az érdeklődés az NB I-es labdarúgó-bajnokság mérkőzései iránt. Ha a Népstadionnal kapcsolatos adatokhoz hozzávesszük, hogy a rangadókön kívül nagy, nemzetközi atlétikai viadal és innapi sportbemutató is szórakoztatta a közönséget, szomorúan állapíthatjuk meg, hogy hosszú évek gyakorlatával szemben, már a reménykedők is megcsappantak a labdarúgó-pályák nézőterein. Gyérülnek azok az „optimisták”, akik azért jártak ki rendszeresen a mérkőzésekre, mert bíztak abban, hogy hátha azon a vasárnapon rukkolnak ki a csapatok jó játékkal. A kilencedik forduló hét mérkőzésén is gyenge volt az általános színvonal, 20 gól esett, s a bajnokság élcsoportjában álló együttesek a Tatabánya, a Bp. Honvéd, a Dorog és a legutóbbi szereplést tekintve, a Vasas ezrei bizonyította azt, hogy a jelenlegi körülmények között a legállandósulabb formával büszkélkedhet. Az egyre nyilvánvalóbb, hogy a Ferencváros, az Újpesti Dózsa és az MTK nehezen talál önmagára.

A rangadó három momentuma

A forduló legkellemesebb meglepetését a nagyszerű taktikával biztos 3:0 (1:0) arányban győzelmet elérő Bp. Honvéd szolgáltatta, amelynek sikere az Újpesti Dózsaival szemben a mérkőzés során úgyszólván percekre sem vált kétségessé.

A labdarúgás gyakorlatában rendkívül ritka taktikai húzással lepték meg a piros-fehérek az újpestieket: a kezdő összeállításban szereplő játékosok közül Marosi, Dudás és Kotász csak a második félidőben foglalta el eredeti helyét, a játék első részében a várttal szemben eltérő feladatokat oldott meg. Marosi a jobb oldalon, Dudás a bal oldalon játszott, Kotász a középen Göröcs és Kuharszky semlegesítését vállalta magára, Solymosi labdaátvételeit viszont a kitünően fejlődő Rozmis akadályozta meg.

A mérkőzés három fontos momentuma - a taktikai húzáson kívül - ez volt: 1. Bozsik József régi nagy napjaira emlékeztető stílusban töltötte be karmesteri teendőit a piros-fehéreknél. 2. A Bp. Honvéd győzelmét Tichy kirobbanóan veszélyes középcsatár-játéka is biztosította. 3. Az Újpesti Dózsa erejét gyengítette, hogy a válogatott

jobbfelezt Solymosi ez alkalommal sem találta meg igazán helyét a középcsatár-posztion.

Tichy kirobban - és hatalmas gólt lő Török kapujába. A Bp. Honvéd biztosan győzött az Ú. Dózsa elleni rangadón

Nyoma sem volt

a „strasbourgi” formának

Csepelen fellángolt az utóbbi időben gyengébben szereplő hazai együttes: simán győzte le a 3:1 (2:1) arányban az MTK csapatát. A szerdai, Strasbourg elleni gőlözés után vasárnap délután a kék-fehérek csatársorára rá sem lehetett ismerni, s szinte nyo-

masztó fölényből sem tudott néhány veszélyes lövéssel kibontakozni a csepeliek ellen.

A lelkes, eredményes játék velejárója a szerencse is. A 88. percig úgy látszott, hogy a bajnokság élén álló Tatabánya gól nélküli döntetlennel végez a nagy vetélytárs Salgótarján ellen. Ekkor azonban egy ritka bravúros szabadrúgás nyomán Hetényi 25 méterről szerezte meg a győztes gólt és a két pontot.

Gyenge sorozata után szép fegyvertényel büszkélkedhet az Ózd, amely otthonában győzött: 2:1 (1:0) arányban győzte le a Szeged együttesét. A Komló a Győrt fogadta, s 1:1 (1:1) arányban döntetlenül végzett. A Dorog folytatta sikersorozatát: 7000 főnyi közönsége lelkes tapsai között 2:0 (1:0)-ra győzte le a Pécs együttesét.

Tichy kirobban - és hatalmas gólt lő Török kapujába. A Bp. Honvéd biztosan győzött az Ú. Dózsa elleni rangadón

Az NB I. állása

1. Tatabánya	7	2	21:8	14	
2. Bp. Honvéd	6	1	25:13	13	
3. Dorog	5	2	15:11	12	
4. Vasas	5	1	24:14	11	
5. Ferencváros	3	3	11:10	9	
6-7. Komló	3	3	14:14	9	
8. Dózsa	3	3	11:11	9	
9. MTK	3	2	10:17	8	
10. Pécs	4	5	12:16	8	
11. Csepel	3	2	14:20	8	
12. Salgótarján	2	3	13:16	7	
13. Győr	2	3	9:19	7	
14. Ózd	3	6	13:25	6	
15. Szeged	2	1	6	3:16	5

Góllövőlista

Tichy már „utcahosszal” vezet.
14 gólos: Tichy (Bp. Honvéd).
6 gólos: Csernai (Ózd), Kalmár (Csepel), Lahos (Tatabánya), Machos (Vasas).
5 gólos: Kertes (Dorog), Sándor (MTK).
4 gólos: Dunal I. (Pécs), Klucszyk (Csepel), Mathesz (Vasas), Molnár (MTK), Monostori (Dorog), Nemes (Szeged).

Látványos bemutató a Népstadionban

A fegyveres erők napja tiszteletére nagyszabású sportünnepélyre került sor a Népstadionban. A tömeggyakorlatok, az izgalmas és a tréfás versenyek mellett látványos bemutatókat tartottak a Bp. Honvéd és az Újpesti Dózsa élsportolói is. A bemutató legizgalmasabb pillanata volt, amikor a nagy szélben Gyulai György és Miklós László ejtőernyővel ugrott le a stadionba. Ők hozták a labdarúgó-rangadó labdáját és a két csapat zászlóját. A fegyveres zászlós zárógyakorlatot a néphadsereg egységei mutatták be.

A Debrecen és a Székesfehérvár továbbra is első

Az NB II. labdarúgó-bajnokságban általában a várt eredmények születtek a vasárnapi fordulóban. A Keleti-csoport első három helyezettje egyaránt győzött, és érdekes, hogy egyikük sem kapott gólt. A sorrend tehát nem változott. A Nyugati-csoportban a Székesfehérvár és a Szombathely is megszerezte mindkét bajnoki pontot, a BVSC azonban vereséget szenvedett.

KELETI-CSOPORT:

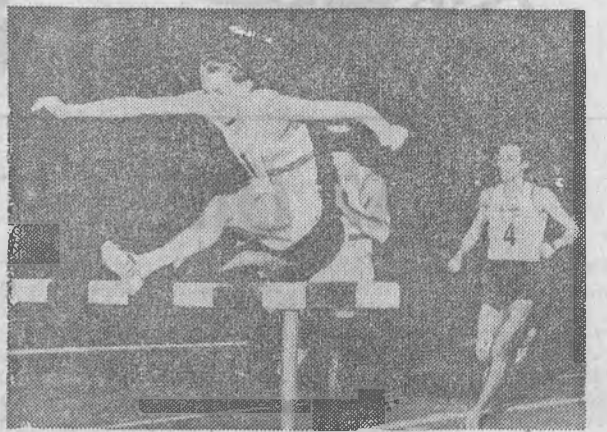
DVSC-Nyíregyháza 1:0, Bp. Spartacus-Ganz-MÁVAG 1:2, Láng-Cegléd 1:0, Budapesti Előre-DEAC 3:0, KISTEXT-Szolnok 0:4, Szeged-Miskolc 1:2, Diósgyőr-Kecskemét 4:0, Borsodi Bányász-Egyetértés 2:0.
Az élcsoport állása:
1. Debreceni VSC 15 pont, 2. Bp. Előre 13 pont, 3. Láng 13 pont.

NYUGATI-CSOPORT:

Budafok-Sopron 5:1, Szállitók-BVSC 2:1, Székesfehérvár-K. Lombik 3:1, Péntekgyőrök-Budai Spartacus 0:1, Szombathely-Sztálinváros 1:0, EVTK-Kaposvár 3:1, Zalacszerző-Traktorgyár 2:1, Mosonmagyaróvár-Oroszlány 1:1.

Visszavágtak atlétáink a tavalyi stockholmi vereségért

Mácsár és Noszaly országos csúcsot javított

Úgy indult, hogy a 3000 m-es akadályversenyen „nagy idő” születik. A résztök világsúcsot ígértek... Később azonban visszaesett Mácsár, ideje így is országos csúcs

Ahogy javulnak az eredmények az atlétikában, úgy növekszik a közönség érdeklődése is a sportág iránt. Öröm volt látni, hogy vasárnap este a világhíres magyar-svéd atlétikai viadalon a hűvös idő ellenére is több ezer közönség nézte végig a versenyeket és lelkesen biztatta a magyar atlétákat.

Szoros ponteredményű küzdelemnek ígérkezett a két ország atlétáinak versenye és a nyolcpontos magyar győzelem igazolta is ezt a várakozást. Tavaly a magyar férfiválogatott két pontos vereséget szenvedett Stockholmban, így a visszavágás a Népstadionban sikerült.

Mint az előre várható volt, a rövidtávokon, a gátfutásban, a váltószámokban a svédek bizonyultak jobbnak, míg hosszútávon, a dobószámokban a magyarok. Az ugrószámokban pedig többnyire pontosztokobás történt. Szembetűnő volt, hogy a svédek, akik régebben Anderson, Haug, Waern, Nyström révén világlklasszis futókkal rendelkeztek, ma a hosszútávokon csak második

vonalbeli versenyzőkkel rendelkeznek.

A vasárnap legkiemelkedőbb magyar sikere a 23 éves Mácsár nevéhez fűződik, aki a háromezerméteres akadályfutásban 1,6 másodperccel ért el jobb új országos rekordot, mint annak idején Rozsnyói. Mácsár eredménye a harmadik legjobb teljesítmény a világon. Nagyszerű versenyt látott a közönség magasugrásban is. Itt Noszaly 207 centiméterrel ért el új országos csúcsot, viszont a svédek kiválósága, Pettersson új stadioncsúcsot ért el 213 centiméterrel és ezzel igazolta, hogy a szovjet magasugrók után Európában ő képes a legjobb eredményre.

A magyarok közül Mihályfi 200 méteres síkfutásban csak 0,1 másodperccel maradt el az országos rekordtól. Kiemelkedően szerepelt Szentgáli, aki a szombati 1500 méteres győzelme után, vasárnap a 390 métert is megnyerte. Egyhét betegeskedés után felgyógyult Szivótzky, 65,40 méteres dobásával biztosan nyerte a kalapácsvetést. A magyar atléták leggyengébb számai továbbra is a gát- és a váltószámok voltak.

Bozsik, Tichy, Monostori belsőhármás

A forduló tapasztalatairól Baróti Lajos szövetségi kapitány hétfő délelőtt értekezletet tartott az NB I-es edzőkkel. A vélemények alapján Baróti a következő keret jelölte ki az osztrákok ellen: Grosics, Ilku, Mátrai, Sipos, Sóvári, Szepesi, Nagy, Kotász, Solymosi, Sándor, Göröcs, Bozsik, Tichy, Monostori, Fenyvesi.

Országos csúcs súlyemelésben

Debrecenben vasárnap rendezték meg a Honvéd SE országos súlyemelő-bajnokságát. Budapesti és debreceni versenyzők, számszerűen negyvenketen indultak. A legjobb eredményt Szabó Elemér (Debrecen) érte el, aki a könnyűsúlyú nyomásban 120 kg-mal országos csúcsot ért el. A verseny folyamán a feljöttéknél kilenc új Hajdú-Bihar megyei csúcs született.

Barcza a harmadik helyen végzett

Végül ért az osztrák nemzetközi sakkverseny, amelynek utolsó fordulójában Barcza a belga O'Kellyvel került szembe. A magyar nagymester számára a döntetlen eredmény biztosította a harmadik helyezést. Az utolsó forduló eredményei: Dückstein-Kopetzky 1:0, Pirc-Filip, Barcza-O'Kelly, Averbach-Stöckl döntetlen, Uhlmann-Klenzl és Robatsch-Paoli dr. függő. Befezték az előzőleg függőben maradt Stöckl-Robatsch játszmát is. Stöckl győzelmével.

A verseny végeredménye az élcsoportban: 1. Averbach 9, 2. Filip dr. 8, 3. Barcza 7 pont. A függőjátékok már nem befolyásolhatják az első három hely sorrendjét.

Már csak két veretlen van

Érdekes fordulóra került sor a hét végén a röplabda férfi NB I-ben: most mindenképpen el kellett döntnie, hogy az eddig négy veretlen csapat közül, melyik kető marad továbbra is veretlen. Nos, mind az Ú. Dózsa-Bp. Honvéd rangadó, mind a Debrecen-MTK mérkőzés megfelelt a várokozásnak, mert a két találkozó igazl röplabda-csemegét, nagyszerű küzdelmet hozott, amelyből az újpestiek és a debreceniek kerültek ki győztesen. Így már csak ez a két együttes veretlen. Annál siralmasabb képet mutatott az ugyancsak rangadónak számító Bp. Spartacus-Csepel találkozó, amelyen a szövetségzetiek szinte játszi könnyedséggel győzték le a rendkívül gyenge napot kifogó piros-kékeket.

Lengyel sikerek Miskolcon

Vasárnap délután közel 7000 néző előtt bonyolították le Miskolcon a nemzetközi motoros salakpálya-versenyt, az 500 kcm-es gépek számára. A közönség különösen nagy érdeklődéssel várta a kiváló lengyel versenyzők szereplését, akik ezen a viadalon is bebizonyították kivételes képességeiket. Kapala és Kempa ragyogó motorozással biztosan nyerte futamát és kettőjük harcból a világbajnokságon jól szerepelt Kapala került ki győztesen. Egymás között döntötték el tehát az első és második hely kérdését. Az ez évi magyar bajnok, a miskolci Dajka, még érezte az ausztrál versenyen szerzett sérülését, sőt, az egyik futamban géphiba miatt bukott is. Így nem vehette fel egyenlő esélyekkel a küzdelmet. Annál jobban motorozott a debreceni Pásztor és Perényi. A bolgárok közül Pejkov szerepelt jobban.

Asztalitenisben

- a meglepetések fordulója

Régen született annyi meglepetés az NB I-ben, mint a szombati vasárnapi bajnoki mérkőzések során. A férfiak mezőnyében az újonc Bp. Aknamélytő Bányász győzelmet aratott Pécsért, a bajnokság egyik esélyese, a Vasútépítő 7:1-es vezetés után pontot vesztett a jól küzdő VM KÜZERT ellen, s a második újonc, a Ganz-MÁVAG is kiválóan szerepelt: kiharcolta az egyik pontot a Bp. Spartacus tartalékos csapatával szemben. A nők között feltűnően nagyarányú győzelmet aratott az újonc Hidépitő a lélekellenül játszó Vasúttervező ellen.

Antal Márta: 52,79 m.

Az MTK atlétikai versenyén Antal Márta, a Vasas fiatal gelyvetőnöje - Várszegi József tanítványa - 52,79 m-re javította a női gerelyhajítás országos csúcs-eredményét, amelyet eddig Vigh Erzsébet tartott 1956-ban elért 52,69 m-es teljesítményével. A fiatal gelyvetőnő eredménye európai viszonylatban is számottevő.

Heti HÍRADÓ

(SAJTOSZEMLE)
Szerkesztő:
a szerkesztő bizottság
Kludja:
a Belügyminisztérium Bv.
Országos Parancsnoksága
Budapest V. József Attila
utca 2-4.
Szikra Lapnyomda

Érdekes eredmények az ökölvívó CSB nyitányán

Vasárnap megkezdődött az ökölvívó-csapatbajnokság első fordulója. Több meglepetés akadt. A vidéki mérkőzéseken a Vasas pontot szerzett Gyöngyösön - 10-10 volt az eredmény - a Kaposvári Dózsa pedig biztosan győzött az MTK ellen 12:8-ra. A Sportcsarnokban „forró légkörben” kettős mérkőzésre került sor. Meglepetés: az Újpesti Dózsa, amely mérkőzés nélkül - Nagy Károlyt nem engedte az orvos indulni - 2:0-lal kezdett, csak keservesen tudott pontot meníteni a Vasas Dinamótól. 10:10 lett az eredmény.

Kajdi (Jobbról) megrendítő ütéseivel szemben Bánónak nem volt ellenszere, s így az első menetben fel is adta a küzdelmet. A Honvéd kitűnő ökölvívója ismét jó formában van

A Bp. Honvéd, a tavalyi bajnok máris kitűnő formában van.

A nagyszerű négyes - Forró, Jaczkó, Simon, Kajdi - 8:0-ás vezetése után nem volt vitás a győzelmük a Csepel ellen, amelyet 11:9-re győztek le.

A pontozók általában véve jól működtek ezen a vasárnapon, csak az Újpesti Dózsa panaszkodhat, mert Nagy József

legyőzte Jezerniczkyt, ezt látta a Sportcsarnok nézőtere, csak a pontozók nem. Általában véve a mérlegelés most is divat, főleg a vezető bírónál.

A bajnoki címért folyó harc az Újpesti Dózsa és a Honvéd között változatlanul nyílt.

jelenleg a lilák egy ponttal vezetnek.

Veretlenül lett első a Bp. Honvéd kardcsapata

A nyolcadik, egyben utolsó versenynap virradt vasárnap a barát hadseregek első vívóbajnokságának részvevőire. A Dózsa György úti teremben utoljára gyűltek össze az öt ország vívói, hogy az első bajnokság keretében ezúttal a kardcsapatversenyen mérjék össze tudásukat.

Ezúttal a délelőtti folyamán bonyolították le a verseny első három fordulóját, amelyek közül a harmadikban a magyar együttes pihent, míg az előző kettőben a gyengébb ellenfeleket kapta, s ennek megfelelően mindkét alkalommal győzött is. Az egyik, a román együttes elleni győzelme, elég szoros volt, német ellenfelét azonban imponáló fölényrel győzte le.

A Goldberger is esélyes ismét a női kézilabdabajnokságra

A kézilabda NB I. 19. fordulójának férfi rangadóján a Bp. Spartacus biztosan győzött a gyengén és sérültekkel játszó Honvéd ellen. Így a kispestiek bajnoksága, a hátralevő ellenfeleket tekintve, „papíron” már szinte biztosnak látszik. Nem növelte viszont előnyét a női csapatuk a vasárnapi mérkőzésen, ahol hárompontos előnyük a rangadón egyre csökkent. A Goldberger végig kezében tartotta a győzelmet, hiszen már az első 10 percben 3:0-ra vezetett és bár a Spartacus-lányok kétszer is egyenlítették az utolsó két percben, 6:6-os állásnál, ellenük jogosan megadott, két büntető

A délutáni forduló hozta a magyar csapat számára a nagyobb akadályokat, a közönség számára pedig a meglepetést. Mert igencsak meglepetésnek lehet mondani, hogy a negyedik fordulóban a Bp. Honvéd együttese, amelyben különösen Lotz és Bakonyi vívott kitűnően, legyőzte a lengyeleket verő szovjet csapatot. Ezzel a győzelmével nagy lépést tett a bajnokság megnyerése felé.

Az utolsó forduló újabb nehézséget hozott. A Honvéd versenyzői a lengyelekkel vívtak sokáig bizonytalan kimenetelű mérkőzést. A magyar csapatban igen jól vívott Pécsa és Bakonyi és így, ha kis különbséggel is, de legyőzték az Legia csapatát és ezzel megszerezték az első helyet.

értékesítése végleg eldöntötte a mérkőzés sorsát. Így tehát a nőknél már a Goldberger is komoly eséllyel pályázik a bajnoki címre.

A továbbiakban a BRSC az FTC ellen, az MTK a TF ellen elért győzelemmel biztosította az I. osztályban való bentmaradását.

Eredmények: Férfiak: Bp. Spartacus-Bp. Honvéd 26:17, FTC-Elektromos 18:10, ETO-Debreceni D. 18:10, Csepel-BEAC 12:8, V. Meteor-Férfi-ruha 20:17. Nők: Goldberger-Bp. Spartacus 8:6, BRSC-FTC 3:2, MTK-TF 13:4, ETO-Makó 9:7, V. Meteor-Posztás 6:5.